

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Bu sefer ne olur sence? Bir şans daha verir miydin?' diye sordum. Kısa bir sessizlikten sonra konuştu: Bazen yetmeyince yetmez kardeşim.

Fost-Referandum Stres Bozukluğu hâlâ devam ediyor. Çoğu arızada olduğu gibi “olmayana ergi” en çok yapılan

hata oluyor. Özür dileyenler, diletmeye yeminliler, intihar ısmarlayanlar, savrulanlar, savrulanlar.

Oysa ortada bir tarafı haklı diğer tarafı haksız çıkararak yeni bir gelişme yok.

Referandumda ne oylanmıştı? Darbeci generaller yargılansın mı yargılanmasın mı? Hayır, bu değil.

İsrarla meselenin bu olduğu söylendi, evet oyu için sola yüklenildi. Solun küçük bir bölümü de “AKP memleketi demokratikleştirebilir” dedi, oylarıyla onu destekledi.

Sonra haksız çıkınca, “AKP demokratikleşmeden vazgeçti, sorunları çözümüyor, arttırıyor” dediler.

Neden? Genel yanıt şöyle bir şey: “Vallaha AKP’ye bir şey oldu, çok değişti, biz de tanıyamıyoruz”.

Bir adım ileri gitseler “AKP’ye büyü yaptılar” falan diyecekler.

AKP’ye bir şey olmadı. Açalım bakalım, o zaman yazıldı çizildi. “Hâkimiyetini kurana kadar orduyu AB ile Kemalist vesayetçileri de demokratikleşme oyunuyla oyalayacaklar, sonra adım adım demokrasiyi geri saracaklar” diye yazılmıştı. Yazanlar da az değildi. Şimdi büyük bir kısmının işini kaybetmiş olması bile ne kadar isabetli olduklarının hazin bir göstergesi.

Referandumun esas amacı yargının daha da siyasallaşmasını sağlayacak HSYK ve Anayasa Mahkemesi düzenlemeleriydi. Bunu görenler ikiye ayrıldı. Hayır dediler, ya da boykot ettiler. Sonra ipler koptu. Oylama “evet”in galibiyeti demokrasinin mağlubiyetiyle sonuçlandı.

Yüzlerce aydının ve siyasetçinin içeri alındığı, dört yıla yakın tutukluluk süreleriyle Guantanamo’ya taş çıkardığımız bu günler aynı zamanda Kenan Evren’in de yargılandığı günlere tekabül ediyor.

Post Referandum Stres Bozukluğu iki tepki ısmarlıyor.

12 Eylülcülerin yargılanmalarına “hayır” diyenler neden gidip davanın müdahili olmuşlar? Hadi onlara kızılıyor. Müdahil olmayanlara da “aman efendim nasıl müdahil olmazsın” diye çıkışmalar... Bir şeyi hem yapanın hem yapmayanın aynı prensiplerle eleştirildiği günler bunlar. Yargılamaları ciddiye almayanlara şaşırılmamalı. Ergenler her yerde...

Türkiye siyasetinin en belirgin özelliği ergenliğidir. Listeler çıkarır, hesap tutar, yoklama yapar, küser, bozulur, kızar, zıvanadan çıkınca sivilceleri patlar. Oysa durum basit. Hayır veya boykot diyenler AKP’nin değişiklik önerilerinin yargıyı siyasallaştıracağını söylediler. 12 Eylül’le değil, bir iki generalle hesaplaşmanın sorunlu olduğunu belirttiler. Referandumun sonucunda yargı siyasallaşır dediler. Kurunun yanında yaş demokraside yanacak dediler. Böyle torba referandum yapılmamalı dediler. Oldu mu? Oldu. Dedikleri çıktı mı? Çıktı. Hatta bundan nemalanmayı umanlar dahi artık şikâyet ediyor.

Şu ergenliği bir yana bırakalım. 12. Ağır Ceza’ya müdahil olarak gidenin de gitmeyeninin de meşru nedenleri olabilir. Mesele bu davaya dahil olmak değil, önümüzdeki günlerde Türkiye siyasetini hallaç pamuğu atar gibi savuracak anayasa tartışmalarında neyin yeteceğini neyin yetmeyeceğini tartışmak. 444 krizi anayasa reformunun nasıl şekilleneceğini gösterdi.

AKP’nin anayasa taslağını önereceği günlere az kaldı. Uzun süre tartışılacak. Komisyona yarısı iyi yarısı kötü bir metin gelecek. Bu metni daha önce birçok AKP’li vekil dahi görmemiş olacak. Ama yine de destekleyecek. Tasarının bir kancası olacak. Sembolik ağırlığı olan ve toplumu o kancaya takıp savuran, bu arada meselenin esas yanını gizleyen bir araç olacak bu. Mesela “bir daha darbe

olmasın diye Őu Őu maddeyi ekleyeceğiz” diyecekler. Sonra tasarıya karŐı çıkanlara “bunlar tekrar darbe istiyor” yaftası takılacak.

Bir arkadaŐla konuŐuyordum. Yetmez ama evet diyenlerden. Benim boykot ettiğimi biliyor. Birbirimize karŐı hep nazik olduk. Konuyu malum meseleye kendisi getirdi. Gülümseyerek. “Geçen sefer bir Şans vermek gerekiyordu, ben verdim, piŐman değilim” dedi. Ona hak vermedim değil. “Bu sefer ne olur sence? Bir Şans daha verir miydin?” diye sordum. Ortaya çıkacak taslağa benden daha ciddi bir Őpheyile bakıyor. “Artık bir Şey çıkacağını düŐünmüyorum. midimi kaybettim” dedi. Kısa bir sessizlikten sonra baŐlıktaki cümleyi söyleyiverdi.

Önümüzdeki on yıl Türkiye’de demokratikleŐmenin, eğer becerebilirsek, son hamlesini yapacağımız zaman dilimi olacak. Aslında avantajlı bir durumdayız. CHP vesayetiliği bıraktı. AKP deneyim kazandı, iktidarı tattı, yeterince yanlış yaptı. MHP sakin. BDP Kürt sorununa dair pragmatik üzümlere açık. Un var, Őeker var, yağ var. Helva yok. Memleket usta bir aŐçı arıyor...